

## แบบเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพ

.....  
เรื่อง ขอเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกเพื่อตรวจค้นหา  
โรคพยาธิใบไม้ตับ

เรียน ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ

.....

ด้วย หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน (ระบุชื่อ) รพ./รพ.สต./กองสาธารณสุข  
และสิ่งแวดล้อม/ส่วนงานสาธารณสุขของ อปท. มีความประสงค์จะทำ  
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม..ค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกเพื่อตรวจค้นหาโรคพยาธิ  
ใบไม้ตับในปีงบประมาณ.....โดยขอรับการสนับสนุน  
งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ

.....เป็นเงิน

..... บาท โดยมีรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม  
ดังนี้

**ส่วนที่ 1: รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/  
โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียด)**

### 1. หลักการและเหตุผล

จากการศึกษาระบาดวิทยาของโรคพยาธิใบไม้ตับในปี 2539 ปี

2552 ปี 2557 พบอัตราความชุก

พยาธิใบไม้ตับเฉลี่ยในภาพรวมของประเทศเฉลี่ยร้อยละ 11.8 ร้อยละ 8.7  
และร้อยละ 5.1 ตามลำดับเมื่อพิจารณาในระดับหมู่บ้านพื้นที่ภาค  
ตะวันออกเฉียงเหนือในปี 2552 มีอัตราความชุกของโรคสูงที่สุด 85.2ใน  
ระดับหมู่บ้านภาคเหนือสูงสุดที่ 45.6 จากการประมาณการพบว่าคนภาค  
ตะวันออกเฉียงเหนือกว่า 20 ล้านคนติดโรคหรือเคยเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ  
กว่า 6 ล้านคนหรือนับเป็นหนึ่งในสามของประชากรในภูมิภาคสอดคล้องกับ

สถิติการเสียชีวิตของโรคมะเร็งท่อน้ำดีสูงสุดในปี 2548 เมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา ประมาณ 28,000 รายคิดเป็นอัตราการเสียชีวิตวันละ 76 รายหรือเฉลี่ย ชั่วโมงละ 3 รายในปี 2554 พบคนไทยเสียชีวิตจากโรคมะเร็งท่อน้ำดีและตับ จำนวน 14,314 รายประมาณครึ่งหนึ่งเป็นคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือ ประมาณ 7,539 รายรองลงมาคือภาคเหนือจำนวน 2,638 รายและจากสถิติ โรงพยาบาลศรีนครินทร์คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่นปี 2556 พบผู้ป่วยมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีรายใหม่มากกว่า 1,765 รายซึ่งมี แนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆทุกปีโดยเป็นมะเร็งท่อน้ำดี 63% (1,108 ราย) มะเร็งตับ 18% (320 ราย) โดยประมาณร้อยละ 55 เกิดขึ้นกับประชากรวัยทำงานที่เป็นหัวหน้าครอบครัวอายุระหว่าง 40-60 ปีค่าใช้จ่ายในการรักษา 80,000 บาทต่อราย ประมาณ 1,960 ล้านบาท/ปี ซึ่งถือว่าเป็นโรคที่รุนแรงและ ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตของคนในสังคมเป็น อย่างมาก

การค้นหาผู้ที่ติดเชื้อโรคพยาธิใบไม้ในตับด้วยการตรวจไขพยาธิ ในอุจจาระเป็นหนึ่งในมาตรการที่จำเป็น หากพบว่ามีไขพยาธิในอุจจาระก็ ได้รับการรักษาด้วยยา ตาบล..... เป็นพื้นที่เสี่ยงพบว่า มีผู้ป่วย พยาธิใบไม้ตับ ในปี.....จำนวน.....คน หน่วยงาน/องค์กร.....จึง ได้จัดทำโครงการค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกเพื่อตรวจค้นหาโรคพยาธิใบไม้ตับ

## 1. วัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด

### วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนได้รับการตรวจค้นหาและรักษาโรคพยาธิใบไม้ในตับ

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในพื้นที่.....จำนวน ประมาณ.....คน

### ตัวชี้วัด

ร้อยละ.....ของประชาชนที่ได้รับการตรวจค้นหาโรคพยาธิใบไม้ใน ตับ

## 2. วิธีดำเนินการ

(หาก หน่วยงานของ อปท.เป็นผู้รับผิดชอบ ใช้วิธีที่ 1 ถ้า หน่วยบริการเป็นผู้รับผิดชอบ ใช้วิธีที่ 2)

### วิธีที่ 1(สำหรับหน่วยงานของ อปท.เป็นผู้เสนอโครงการ)

1 ประชาสัมพันธ์/สื่อสารให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับรู้โครงการค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกเพื่อตรวจค้นหาโรคพยาธิใบไม้ตับ ด้วยการตรวจหาไข่พยาธิในอุจจาระ

2 ประสานและจ้างเหมาหน่วยบริการระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือ โรงพยาบาลชุมชน เพื่อดำเนินการดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้สุขศึกษาแก่ประชาชนในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและไม่ติดเชื้ซ้ำ

2.2 แนะนำวิธีการเก็บอุจจาระใส่ตลับแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและนำส่งเจ้าหน้าที่หรือ อสม.ตามที่กำหนด

2.3 หน่วยบริการตรวจอุจจาระด้วยวิธี Modified Kato-Katz โดยใช้กล้องจุลทรรศน์

2.4 หากพบว่ารายใดมีไข่พยาธิในอุจจาระ หน่วยบริการจะให้ยารักษา

2.5 หน่วยบริการจัดทำรายงานตามที่กำหนดส่ง

3 ตรวจสอบรายงานและเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายแก่หน่วยบริการ

4 จัดทำรายงานเสนอกองทุนท้องถิ่น

### วิธีที่ 2 (สำหรับหน่วยบริการที่เสนอโครงการ)

การค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกในพื้นที่ที่มีความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับสูงเป็นกิจกรรมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขลงไปตรวจอุจจาระประชาชนกลุ่มเสี่ยงในหมู่บ้านในลักษณะการเก็บอุจจาระมาตรวจในพื้นที่

รพ.สต.หรือบริเวณชุมชนที่มีพื้นที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้การรักษาเพื่อตัดวงจรการแพร่เชื้อในหมู่บ้านนั้นโดย

2.1 ดำเนินการในหมู่บ้าน/ตำบลโดยความร่วมมือของอสม. ในการประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายในชุมชนเพื่อเก็บตัวอย่างอุจจาระและตอบแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมสุขภาพของผู้ส่งอุจจาระตรวจ

2.2 ให้ความรู้โรคพยาธิใบไม้ตับแก่ อสม .เพื่อไปให้สุขศึกษาและ  
แนะนำวิธีเก็บตัวอย่างอุจจาระของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ให้กลุ่มเป้าหมาย นำตัวอย่างอุจจาระ ส่งตรวจผ่าน อสม หรือที่  
หน่วยบริการ

2.4ตรวจตัวอย่างอุจจาระของ กลุ่มเป้าหมายด้วยวิธี Modified Kato-  
Katzเพื่อค้นหาไข่และตัวพยาธิ ใบไม้ตับโดยใช้วิธีการตรวจด้วยกล้อง  
จุลทรรศน์

2.5รายใดที่มีการติดเชื้อหรือพบไข่พยาธิใบไม้ตับ ให้ยารักษา

2,6รายงานผลการคัดกรองผู้ที่ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (ตามแบบรายงาน  
ที่แนบ)

**3. ระยะเวลาดำเนินการระหว่าง.....**

**4. สถานที่ดำเนินการ**

.....  
.....

**5. งบประมาณ**

จากงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ

.....

จำนวน..... บาท ประกอบด้วย

ค่าจ้างเหมาตรวจคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับจากตัวอย่างอุจจาระ/การให้สุข  
ศึกษา.....คนๆละxxxบาทรวมเป็นเงิน .xxxxxxxบาท

**6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

ประชากรกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ได้รับการตรวจคัดกรองอุจจาระเพื่อการ  
รักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการแพร่กระจายของโรคได้

**7. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม**

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียด โดยในแต่ละข้อย่อยให้เลือกเพียง 1 รายการที่เป็นรายการหลักสำหรับใช้ในการจำแนกประเภทเท่านั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่อปท. บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุนฯ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว)

**7.1      หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคนที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน**  
.....

☒ 7.1.1หน่วยบริการหรือสถานบริการสาธารณสุข เช่น รพ.สต.

☒ 7.1.2หน่วยงานสาธารณสุขอื่นของ อปท. เช่น กองสาธารณสุขของเทศบาล

☐ 7.1.3หน่วยงานสาธารณสุขอื่นของรัฐ เช่น สสอ.

☐ 7.1.4หน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานสาธารณสุข เช่น โรงเรียน

☐ 7.1.5กลุ่มหรือองค์กรประชาชน

**7.2      ประเภทการสนับสนุน(ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)**

☒ 7.2.1สนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขของ หน่วยบริการ/สถานบริการ/หน่วยงานสาธารณสุข [ข้อ 7(1)]

☐ 7.2.2สนับสนุนกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคของกลุ่มหรือองค์กรประชาชน/หน่วยงานอื่น [ข้อ 7(2)]

☐ 7.2.3สนับสนุนการจัดกิจกรรมของ ศูนย์เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/คนพิการ [ข้อ 7(3)]

☐ 7.2.4สนับสนุนการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ [ข้อ 7(4)]

☐ 7.2.5สนับสนุนกรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติ [ข้อ 7(5)]

**7.3      กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ พ.ศ. 2557)**

☐ 7.3.1กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด

☐ 7.3.2กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน

☐ 7.3.3 กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน

☐ 7.3.4กลุ่มวัยทำงาน

☐ 7.3.5.1กลุ่มผู้สูงอายุ

☐ 7.3.5.2กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

☐ 7.3.6กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ

☒ 7.3.7กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง

☐ 7.3.8 สำหรับการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ [ข้อ 7(4)]

## 7.4 กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก

☐ 7.4.7กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง

☒ 7.4.7.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ

☒ 7.4.7.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง

☒ 7.4.7.3 การเฝ้าติดตามดูแลสุขภาพ

☒ 7.4.7.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้

☒ 7.4.7.5 การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

☐ 7.4.7.6 อื่นๆ (ระบุ)

.....

.....

แบบรายงานการค้นหาโรคพยาธิใบไม้ตับ

| ลำดับ | ชื่อ/<br>นามสกุล | เลข<br>ประจำตัว | ที่อยู่ | ตรวจ<br>อุจจาระ-<br>พบ/ไม่พบ<br>ไข่ | ได้รับยา<br>รักษา |
|-------|------------------|-----------------|---------|-------------------------------------|-------------------|
|       |                  |                 |         |                                     |                   |
|       |                  |                 |         |                                     |                   |
|       |                  |                 |         |                                     |                   |
|       |                  |                 |         |                                     |                   |
|       |                  |                 |         |                                     |                   |